

Den för System Audio jättestora Explorer-högtalaren finns i en 15 000 kronor billigare variant också, och är du intresserad av skillnaden mellan dessa två modeller rekommenderas Hifi & Musik 1-2/2011.

Test

Spektakulär tajming

Av | Magnus Fredholm

Med en prislapp på drygt 100 000 kronor har vi självklart rätt att vänta oss en grym upplevelse från danska System Audio. Och visst levererar dom, både kvalitet och kvantitet!

SystemAudios grundare, ägare och designer Ole Witthoft har ända sedan mitten av åttiotalet knåpat ihop synnerligen slimmade och nätta golvhögtalare, vilket gör att System Audio 2011 råkar vara synnerligen moderna.

Vi har testat ett hemmabiosystem med System Audios allra största högtalare, 2,5-vägs golvhögtalaren Explorer i det dyrare Masterutförandet. Denna relativa bjässe kombinerar vi med tre tvåvägs center/surround kallade Exact samt ett par stabila SubElectro 200 subbasar. Priset för hela paketet landar alltså på dryga 100 000 kronor, och vi förväntar oss självklart ljudkvalitet därefter.

Explorer Master

Innan Explorer kom till hade SA aldrig använt så stora element (i sammanhanget beskedliga 5,25 tum) i någon konstruktion, utan allt som oftast litat på flera små element i stället. Nu är ju inte 5,25 tum direkt gigantiskt, och det behövs

inte mindre än fyra sådana element för att ge Explorer tillräcklig tyngd.

Apropå tyngd finns det förresten ett hål på fronten av baffeln, bakom en träplatta, där den som vill kan hälla i 5 liter sand. Detta gör dels att högtalaren blir tyngre, men framför allt stummare.

Nåväl, de fyra 5,25-tummarna kommer med tillnamnet XL, vilket tydligen ska betyda eXtra Lång slaglängd. Dessutom har varje element dubbla talspoler, vilket öppnar för en minst sagt intressant konstruktion. Samtliga fyra bas-element spelar hela vägen nedifrån i frekvens, och detta med båda spolarna.

De två undre basarnas dubbla spolar är sedan delade med 18 dB/oktav vid 600 Hz, medan de två övre elementen har spolarna asymmetriskt filtrerade. Den ena spolen rullar precis som basarna av vid 600 Hz, medan den andra spolen möter upp diskanten vid 2,5 kHz. En kreativ 2,5-vägs D-appolitokonstruktion således!

System Audio är, precis som en annan dansk

högtalartillverkare, närmast besatta av lätta element, men SA håller hårt fast vid papper i baskoner och silke för diskanten.

Bas och resten

Den här högtalaren skulle lika gärna kunna benämnas LCRS (Left Right Center Surround), men eftersom vi har bitiga Explorerer fram kör vi Exact som center och surrounder. Här talar vi strikt tvåvägare, med dubbla baselement som flankerar en silkesdiskant. Till skillnad från Explorerer har Exact dock brantare filter, samt en grymt läcker lösning på placeringen av basreflexportarna. Svårt att förklara i text, men nästan självförklarande på bild.

Exact kan stå på bänk, och då vinklas baffeln automatiskt något uppåt, eller hängas på vägg både horisontellt och vertikalt, och designmässigt är Exact en frisk fläkt som inte skämmer ut sig oavsett sällskap.

Subbasen SubElectro 200 är en smidig kubformad historia, som tack vare en bottenplatta som kan täcka för basreflexporten blir ännu mer flexibel eftersom den kan vara portad eller sluten allt efter smak. Elementet är på 10 tum medan förstärkaren ska kräma ur sig 380W som mest. Den silverfärgade baffeln går igen i foten, vilket ger SubElectro en egen och lätt igenkännlig profil. Dessutom levereras subbasen med dubbla tygfronter, en grå och en svart.

Förstärkarens kontroller är enkla och rättframma – vi har delningsfrekvens, volym och fasvippa att leka med. Dessutom den obligatoriska strömbrytaren, som brukligt är med möjlighet att ha subbasen på hela tiden eller låta den gå i stand by efter ett tag.

SubElectro kopplas enklast in med lågnivå, men SubElectro saknar LFE-ingång så det blir till att dela sub-signalen så att både höger och vänster ingång får signal. Vän av ordning ser då att subbasens inbygga filter inte kan kopplas ur, och all filtrering blir därför ofrånkomligen en summa av förstärkarens och subbasens filter. Inget problem kanske, men värt att tänka på, för står delningen på subbasen lågt blir LFE-effekterna inget vidare.

Jag hade överlappande tester i detta nummer, och därför har SA-systemet bland annat körts med

”Alla ljud, och då menar jag precis alla, från minsta tappade knappnål till stora explosioner, levereras med en så grym tajming att det är svårt att låta bli att le”

de fyra förstärkarna i 10 000-kronorsklassen. En rätt dålig matchning kan tyckas, men faktum är att SA-systemet som helhet förlåter de i sammanhanget simpla förstärkarna, och den som vill snåla på förstärkeriet kan göra så utan att få skitljud på köpet.

Däremot har både Explorer Master och Exact mer att ge, varför jag körde en hel del med Pioneers SC-LX83 och ett Burmester-slutsteg till ett par av kanalerna. Till sist användes Sherbournprocessorn testad på annan plats i detta nummer tillsammans med ett Rotel RMB-1575. Signalen kom hela tiden från en Samsung Blu-ray, utom när den kom från min iPod förstärkt.

Härlig skärpa

Det är kväll på jobbet, allt är tyst, inga telefoner som ringer, inga datorer är på och vi är på filmhumör. Att i det läget dra igång *Gone in 60 Seconds* kanske inte är optimalt, men dels låg filmen framme och dels var det länge sen jag såg den. Så vi ser filmen, hela filmen!

Och strax innan det är dags att dra ut och sno bilar i massor, ni vet när läten *Low Rider* fyller rummet och alla bara koncentrerar sig, ja då står vartenda hårstrå på mina armar! Visst, de spektakulära effekterna funkade perfekt dom också, men det är i de mindre gesterna, i den plötsliga tystnaden efter ett kraftutbrott eller i en stillsam dialog man inser hur bra SA-systemet låter. Perfekt klangermatchning naturligtvis, grymt ljud från djupaste bas till skiraste diskant, men sådant är ju vardagsmat också för högtalarsystem som är avsevärt billigare än detta SA-system.

Så vad är det då man får för de drygt 100 000 kronorna? Ett högtalarsystem som är sjukt snabbt, väldigt detaljerat utan att för den skull vara spretigt alls, men framför allt får man taj-

ming. Alla ljud, och då menar jag precis alla, från minsta tappade knappnål till stora explosioner, levereras med en så grym tajming att det är svårt att låta bli att le. Det känns lite som om man lagt ett skärpefilter över det normala ljudet, fast egentligen är det ju tvärt om, som om någon plötsligt bytt duschkabinsens frostade glas mot finaste fönsterglas. Avslöjande, javisst, men aldrig på det sätt som ofta (och rätt taskigt) brukar kallas analytiskt.

System Audio Explorer/Exact/SubElectro levererar helt enkelt bioljud av hög kvalitet, och eftersom Explorer Master också är en mycket kompetent stereohögtalare är detta paket grymt attraktivt för musikälskaren. För dig som ”bara” kör bio funkade det dock nästan lika bra med Exact runt om, två subbar och en delning vid 80 Hz. Och då blev det plötsligt ett system runt 70 000 kronor! ●

SA Explorer Master

Pris: 54 000 kr/par

Princip: 2,5-vägs basreflex

Delningsfrekvenser: 600 Hz/2,5 kHz, 18 dB/oktav

Bestyckning: 4x5,25-tums bas/mellanregister, 1-tums diskant

Verkningsgrad: 90 dB/1W/1m

Anslutningar: 2 par WBT

Internkablage: Nordost

Mått (BxHxD): 18 x 122 x 35,5 cm

Vikt: 28,5 kg*

*Sandfyllda blir de givetvis avsevärt tyngre, lägg på runt 12 kg.

SA Exact

Pris: 11 000 kr/st

Princip: 2-vägs basreflex

Delningsfrekvenser: 2,5 kHz, 24 dB/oktav

Bestyckning: 2 x 5,25-tums bas/mellanregister, 1-tums diskant

Verkningsgrad: 87 dB/1W/1m

Anslutningar: 1 par WBT

Internkablage: Nordost

Mått (BxHxD): 61 x 22,5 x 17 cm

Vikt: 10,5 kg

SA SubElectro 200

Pris: 9 000 kr/st

Princip: Basreflex eller sluten låda, valbart

Delningsfrekvenser: 40–120 Hz, 24 dB/oktav

Faskontroll: 0/180°

Bestyckning: 10 tum

Uteffekt: 380 W impuls

Ingångar: Lågnivå, högnivå

Utgångar: Högnivå

Mått (BxHxD): 35 x 35 x 35 cm

Vikt: 22 kg

Info: www.audioactive.se
www.system-audio.com

Subbasens fotplatta kan alltså roteras i 90-graderssteg, så att basreflexporten täcks om så önskas, vilket gör att subbasen lättare anpassas till diverse rum.